

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

PS-V.431.1.2024.JKed

Pani

Anna Zabielska

Kierownik

Ośrodka Pomocy Społecznej

Skwierzyna

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. 1 lutego 2024 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Skwierzynie (ul. Batorego 15, 66-440 Skwierzyna) w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia 2023 r. do 1 lutego 2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- *Joanna Kędzior* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 17-1/2024 z 23 stycznia 2024 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- *Agnieszka Krzemińska* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 17-2/2024 z 23 stycznia 2024 r. - członek zespołu kontrolnego,
- *Sylwia Kantarek* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 17-3/2024 z 23 stycznia 2024 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 22 stycznia 2024 r. (znak: PS-V.431.1.2024.J.Ked).

(akta kontroli str. 1- 18)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993),
- Statutu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XLIV/324/21 Rady Miejskiej w Skwierzynie z dnia 16 grudnia 2021r., w sprawie: uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie,
- Zarządzenia Nr 26/2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie z dnia 23 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie.

(akta kontroli str. 19-57)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości – **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia, czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość oraz czy rzetelnie i terminowo realizowała jako organ właściwy wierzyciela obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego próbowano ustalić:

I. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie należą zadania z zakresu przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Zadania te realizowane są wg Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie w ramach Działu Świadczeń, w skład którego wchodzi stanowisko, jakim jest referent ds. świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Pracownik na tym stanowisku zajmuje się m.in.: prowadzeniem postępowań i realizowaniem prac związanych z udzielaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego; prowadzeniem działań i postępowań wobec dłużników alimentacyjnych; przyjmowaniem i rejestrowaniem wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego; udzielaniem informacji osobom zainteresowanym otrzymaniem świadczenia z funduszu alimentacyjnego; przygotowaniem decyzji administracyjnych w sprawach postępowania o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, sporządzaniem miesięcznych list wypłat; sporządzaniem sprawozdań

i analiz; przekazywaniem do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy; przyjmowaniem i przesyłaniem odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego; współpracowaniem z komornikiem w sprawach egzekucji należności alimentacyjnych, współpracowaniem z powiatowym urzędem pracy w zakresie aktywizacji dłużników alimentacyjnych.

Jak wynika z przedłożonych kontrolującym upoważnień, pracownik pełniący funkcję referenta ds. świadczeń funduszu alimentacyjnego posiada upoważnienie 22/2016 z dnia 12 lipca 2016 r. wydane przez Burmistrza Gminy Skwierzyna do: przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, podejmowania działań i prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach z zakresu funduszu alimentacyjnego.

W razie nieobecności pracownika na stanowisku referenta ds. świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jego obowiązki pełnią pracownicy na stanowiskach: referent ds. świadczeń rodzinnych oraz samodzielny referent ds. dodatków mieszkaniowych. Pracownicy ci posiadają: upoważnienie NR 12/2016 z dnia 24 marca 2016 r. oraz upoważnienie NR 10/2015 z dnia 08 stycznia 2015 r. wydane przez Burmistrza Gminy Skwierzyna do: prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do podejmowania działań i prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Nadzór nad prawidłową realizacją powyższych zadań w okresie objętym kontrolą sprawował Zastępca Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie, który realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie upoważnienia nr 17/2021 z dnia 12 maja 2021r. wydanego przez Burmistrza Gminy Skwierzyna. Zastępca Kierownika podlega bezpośrednio Kierownikowi Ośrodka, który posiada upoważnienie 12/2021 z dnia 1 kwietnia 2021r. wydanego przez Burmistrza Gminy Skwierzyna. Obaj kierownicy upoważnieni są do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Zatem 100% osób prowadzących postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, posiadają stosowne upoważnienia, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (upoważnienia w aktach kontroli).

(akta kontroli str.58-89)

II. Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 16 rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r.

Kontrolujący stwierdzili, że organ właściwy przyjmował wnioski, zawierające dane określone w art. 15 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy. Wypełnione wnioski oraz zawarte w nich

oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osoby ubiegające się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski opatrzone były datą wpływu wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Skwierzynie.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z art. 15a ust. 1 ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej w Skwierzynie samodzielnie uzyskiwał i weryfikował od organów podatkowych oraz organów emerytalno-rentowych, dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Na 16 skontrolowanych dokumentacji rodzin, w jednym przypadku świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano dla osoby, która ukończyła 18 lat. Wnioskujący w tym przypadku, zgodnie z art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. d ustawy, załączył oświadczenie o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły. W jednym przypadku świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano dla osoby, która ukończyła 18 lat w trakcie trwania okresu świadczeniowego. Wnioskujący w tym przypadku złożyli oświadczenie o kontynuacji uczęszczania osoby uprawnionej do szkoły w trakcie trwania okresu świadczeniowego. W jednym przypadku przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla osoby, która ukończyła 18 lat i posiada orzeczenie ZUS o całkowitej niezdolności do pracy. W tym przypadku świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano na okres na jaki wystawiono orzeczenie o niepełnosprawności.

Kontrolujący stwierdzili, że do wszystkich wniosków załączone były zaświadczenia organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji. We wszystkich skontrolowanych teczkach znajdowały się dokumenty potwierdzające zasądzone alimenty.

Zgodnie z art. 15 ust 3 pkt 3 ustawy wnioskodawca zobowiązany jest złożyć oświadczenie o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji. We wszystkich kontrolowanych przypadkach do wniosków wierzycieli zostały załączone oświadczenia o miejscu zamieszkania osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego w badanym okresie świadczeniowym przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209 zł. We wszystkich poddanych kontroli sprawach prawidłowo wyliczono dochód rodziny. W żadnej ze skontrolowanych decyzji nie wystąpiła sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1.209 zł i tym samym obniżenia kwoty świadczenia o takie przekroczenie (z art. 2a ustawy). W trzech skontrolowanych decyzjach wystąpiła sytuacja, w której dochód na osobę nie przekroczył 100 zł, w sześciu rodzinach dochód na osobę mieścił się w przedziale 101 zł – 400 zł, w czterech w przedziale 401 zł – 700 zł, i w trzech rodzinach odpowiednio: 701 zł – 1.000 zł.

Reasumując – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Skwierzynie przeprowadzono postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego z należytą starannością, przyznając świadczenia z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W trakcie kontroli ustalono, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski wypełnione były prawidłowo i zawierały komplet wymaganych dokumentów, niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zatem 100% skontrolowanych decyzji wydanych było w oparciu o kompletny wniosek.

(akta kontroli str. 283-315)

III. Rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 16 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r.), którym w styczniu 2024 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na badany okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia 2023 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną - od dnia 1 lipca danego roku. Wszystkie wnioski z badanej dokumentacji wpłynęły w formie papierowej. W sierpniu 2023 r. do jednostki wpłynęło dziewięć wniosków. Rozpatrzone zostały do 13 września 2023 r. (termin ustawy został dochowany). We wrześniu 2023 r. do organu wpłynęło pięć wniosków, a decyzje w sprawie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydane zostały do 24 października 2023 r. W przypadku tych wniosków organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 5 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca listopada 2023 r. W październiku 2023 r. do jednostki trafił 1 wniosek dnia 31 października, a decyzja o przyznaniu świadczenia wydana została 22 listopada 2023 r. (mieszcząc się w ustawowym terminie, który upływał z końcem grudnia 2023 r.). W listopadzie wpłynął również jeden wniosek dnia 27.11.2023 r., a decyzja wydana została w sprawie świadczenia z funduszu alimentacyjnego po 9 dniach od daty wpływu wniosku.

Średni czas rozpatrywania wniosków z badanej próby wyniósł 15 dni.

Wszystkie skontrolowane decyzje wydane zostały terminowo.

W skontrolowanych decyzjach organ przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. W sześciu przypadkach organ przyznał świadczenie w kwocie mniejszej niż kwota przyznanych alimentów, prawidłowo obniżając kwotę świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W żadnej z kontrolowanych decyzji nie było konieczności przeliczenia kwoty świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1209 zł, obniżenia kwoty świadczenia o to przekroczenie (z art. 2a ustawy).

Na podstawie przedłożonych list wypłat świadczeń za okres od stycznia 2023 r. do stycznia 2024 r., kontrolujący stwierdzają, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w terminach określonych w decyzjach o przyznaniu świadczenia (zgodnie z ustawowym wymogiem) w okresach miesięcznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skwierzynie, jako organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikom alimentacyjnym:

- informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej,
- informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych.

Na 16 skontrolowanych dokumentacji 16. rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ przekazał ww. informacje dla 16 dłużników (w tym w jednym przypadku do ustanowionego kuratora). Ponadto organ zobowiązany jest przekazać

te same informacje, co dłużnikowi także organowi właściwemu dłużnika. Jak wynika z dokumentacji podlegającej kontroli, w przypadku jednego dłużnika organ nie ustalił adresu zamieszkania, zatem nie został wskazany organ właściwy dłużnika. 8. osób - dłużników spośród 16 dłużników, których dokumentację kontrolowano mieszkało poza gminą. W tych przypadkach gdzie ustalone było miejsce zamieszkania dłużnika jednostka kontrolowana zobowiązana była przesyłać, zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacje dotyczące dłużników (tj. informacje o przyznaniu świadczenia osobie uprawnionej, stan zadłużenia dłużnika) organom właściwym dłużnika. W kontrolowanej dokumentacji brak odrębnych pism do organu właściwego dłużnika z ww. informacjami. Jak wyjaśnia zastępca kierownika OPS w Skwierzynie, jednostka wysyłając do organu właściwego dłużnika pisma o podjęcie działań wobec dłużnika zawiera w nim informacje o przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego i załącza kopię zaświadczenia komornika o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych. Jednostka zobowiązała się przesyłać organowi właściwemu dłużnika pełną informację zgodnie z art. 27 ustawy.

Jednostka kontrolowana wysyłała pisma do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy. Pisma takie wysłano we wszystkich skontrolowanych sprawach, przy których organ był zobowiązany i ustalony był adres miejsca zamieszkania dłużnika (łącznie 8). W siedmiu przypadkach – jednostka była jednocześnie organem właściwym dłużnika. W jednym przypadku, gdzie nie jest ustalone miejsce zamieszkania dłużnika jednostka nie wysłała pism o podjęcie działań wobec dłużnika, a jak wyjaśnia zastępca kierownika jednostki, Ośrodek Pomocy Społecznej w Skwierzynie prowadzi starania o ustalenie miejsca pobytu dłużnika.

Kolejnym zobowiązaniem jednostki jako organu właściwego wierzyciela jest przekazywanie do biura informacji gospodarczej – informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu należności wyptaconych osobie uprawnionej do alimentów z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wyptaconych za liczek alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wykaz-biur-wykonujacych-dzialalnosc-gospodarcza>) wymienione są cztery biura informacji gospodarczej – stan po ostatniej zmianie wprowadzonej 10.07.2023 r. Z wyjaśnień zastępcy kierownika jednostki kontrolowanej wynika, że jednostka przekazuje informacje gospodarcze o dłużnikach alimentacyjnych dwa razy w miesiącu. Z przedłożonych informacji o wysłanych informacjach o dłużnikach wynika, że jednostka przekazuje informacje gospodarcze do następujących biur: Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD), Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor S.A. (InfoMonitor), Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBIG), Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF). Z przedłożonych kontrolującym raportów z 29 i 30 stycznia 2024 r. przesyłu aktualizacji informacji gospodarczej o dłużnikach alimentacyjnych przekazanych do Biur Informacji Gospodarczej wynika, w jakiej dacie utworzono informację, kiedy dokonano przesyłu danych. Raporty zawierają informację: dane dłużnika, data aktualizacji informacji gospodarczej, kwota zadłużenia dłużnika alimentacyjnego. Kontrolujący dokonali analizy raportów z przesłania danych do Biur Informacji Gospodarczej. W kontrolowanych raportach z 29 i 30 stycznia 2024 r. spośród 16 badanych dokumentacji dłużników we wszystkich przypadkach dokonano zgłoszenia.

W kontrolowanej jednostce rozpatrywano wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i dokonywano wypłat świadczeń przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie. Jednostka wypełniała obowiązki organu właściwego wierzyciela w zakresie wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego i przekazywania dłużnikowi alimentacyjnemu informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, danych dotyczących organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne i stanu zobowiązań dłużnika alimentacyjnego. Z uchybieniem realizowała zadania przekazywania informacji do organu właściwego dłużnika. Informacje wymagane z art. 27 ustawy przekazywane były częściowo. Jednostka rzetelnie przesyłała informacje gospodarcze do Biur Informacji Gospodarczej w sprawie dłużników alimentacyjnych.

(akta kontroli str. 283-315, 275-281, 132-148)

IV. Prawidłowość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdania o symbolu Fundusz Alimentacyjny-G zamieszczone w CAS, sporządzane za I kwartał 2023 r. (wg stanu na 31 marca 2023 r.), za II kwartał 2023 r. (wg stanu na 30 czerwca 2023 r.), za III kwartał 2023 r. (wg stanu na 30 września 2023 r.) i za IV kwartał 2023 r. (wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.). Jednostkę obowiązywały następujące terminy przekazania sprawozdania do wojewody – do 15 kwietnia 2023 r. – sprawozdanie za I kwartał 2023 r. , do 15 lipca 2023 r. – sprawozdanie za II kwartał 2023 r., do 15 października 2023 r. – sprawozdanie za III kwartał 2023 r. i do 15 stycznia 2024 r. sprawozdanie za IV kwartał 2023 r. Z historii zmian sprawozdania, wynika, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Skwierzynie przekazał przedmiotowe sprawozdania za pośrednictwem CAS: 6 kwietnia 2023 r. (za I kwartał 2023 r.), 5 lipca 2023 r. (za II kwartał 2023 r., 11 października 2023 r. (za III kwartał 2023 r.) i 8 stycznia 2024 r. (za IV kwartał 2023 r.). Sprawozdania zostały przekazane w obowiązującym jednostki terminie.

Dane przedstawione w kwartalnych sprawozdaniach za 2023 r. w trakcie kontroli zostały poddane analizie w zestawieniu z przedłożonymi listami wypłat świadczeń za okres od stycznia do grudnia 2023 r. Liczba świadczeń i wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w sprawozdaniu kwartalnym podane są narastająco od początku roku. Kontrolującym przedłożono listy wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.:

- lista nr OPS.FA.5531.4.I.2023 z 25 stycznia 2023 r. na kwotę 1.437,12 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.1.I.2023 z 16 stycznia 2023 r. na kwotę 500 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.2.I.2023 z 16 stycznia 2023 r. na kwotę 37.721,27 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.6.II.2023 z 15 lutego 2023 r. na kwotę 39.666,58 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.5.II.2023 z 15 lutego 2023 r. na kwotę 953,94 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.8.III.2023 z 15 marca 2023 r. na kwotę 40.546,12 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.7.III.2023 z 15 marca 2023 r. na kwotę 546,06 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.11.IV.2023 z 20 kwietnia 2023 r. na kwotę 400 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.9.IV.2023 z 14 kwietnia 2023 r. na kwotę 1.500 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.10.IV.2023 z 14 kwietnia 2023 r. na kwotę 39.598,66 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.13.V.2023 z 16 maja 2023 r. na kwotę 38.656,57 zł,

- lista nr OPS.FA.5531.12.V.2023 z 16 maja 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.15.VI.2023 z 7 czerwca 2023 r. na kwotę 38.270,36 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.14.VI.2023 z 7 czerwca 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.17.VII.2023 z 17 lipca 2023 r. na kwotę 39.561,62 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.16.VII.2023 z 17 lipca 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.20.VIII.2023 z 21 sierpnia 2023 r. na kwotę 413,33 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.19.VIII.2023 z 16 sierpnia 2023 r. na kwotę 38.611,62 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.18.VIII.2023 z 16 sierpnia 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.22.IX.2023 z 15 września 2023 r. na kwotę 34.626,83 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.21.IX.2023 z 15 września 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.24.X.2023 z 16 października 2023 r. na kwotę 23.400 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.23.X.2023 z 16 października 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.27.XI.2023 z 23 listopada 2023 r. na kwotę 1.350 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.25.XI.2023 z 16 listopada 2023 r. na kwotę 35.711,64 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.26.XI.2023 z 16 listopada 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.29.XII.2023 z 11 grudnia 2023 r. na kwotę 1.000 zł,
- lista nr OPS.FA.5531.28.XII.2023 z 11 grudnia 2023 r. na kwotę 32.730,82 zł,

łącznie na kwotę 454.202,54 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazana w sprawozdaniu kwartalnym za IV kwartał 2023 r. – narastająco od stycznia 2023 r. (o symbolu Fundusz Alimentacyjny -G) wynosi 457.016,91zł. W części A1 wykazano – 412.288 zł i w części A 2 (świadczenia w ramach zasady „złotówka za złotówkę”) – 44.728,91 zł. Różnica między kwotą wykazaną w sprawozdaniu za 2023 r. a kwotą wynikającą z list wypłat za 2023 r. wynosi 2.814,37zł. Ośrodek wykazał w sprawozdaniu część C1 kwotę 2.497zł świadczeń nienależnie pobranych, potrąconych w danym miesiącu z bieżąco wypłacanych świadczeń. Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania w części C1 wartości wykazuje się bez odsetek. Jak wyjaśnia Zastępca Kierownika Ośrodka, w sprawozdaniu jednostka wykazała potrącenia należności głównych (2.497,32) zaokrąglając do pełnych złotych. Kontrolującym przedłożono wykaz załączanych do list wypłat, pism z informacją o kwocie potrąceń w podziale na należność główną i odsetki. Kwoty te są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu część C1. Data, w której następowoło potrącenie jest zgodna z miesiącem w sprawozdaniu, w którym wykazywano potrącenie. Zgodnie z objaśnieniami, kwoty wykazywane w części A sprawozdania nie są pomniejszane o zwroty świadczeń nienależnie pobranych i tak też prawidłowo zostały wykazane.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych ujętych w części B wiersz 4 sprawozdania za IV kwartał 2023 r. z przedłożonym wykazem i poleceniami do księgowości dotyczącymi wygaszenia należności z tytułu świadczeń wypłaconych w zastępstwie alimentów (dotyczy należności, które wygasły zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów). Dane ujęte w sprawozdaniach odpowiadają kwotom wynikającym z zestawienia zaległości (zgodnie z objaśnieniem do sprawozdania w ujęciu do pełnych złotych). Kwoty ujęto w sprawozdaniach za miesiące, kiedy podjęte były wygaszenia należności poszczególnym dłużnikom alimentacyjnym.

Dane ujęte w części D1 i F sprawozdania kontrolujący zestawili z przedłożonymi raportami złożonych wniosków i wydanych decyzji w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach. Ponadto kontrolujący dokonali

porównania danych zawartych w sprawozdaniu z wykazem dłużników alimentacyjnych w gminie, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika (na ostatni dzień IV kwartału 2023 r.). Liczba wykazanych dłużników w sprawozdaniu w części F za IV kwartał 2023 r. (106 osób) odpowiada liczbie dłużników w wykazie sporządzonym przez jednostkę kontrolowaną na dzień 31 grudnia 2023 r.

Dane przekazane w sprawozdaniu Fundusz Alimentacyjny-G za I, II, III i IV kwartał 2023 r. (część D1) – liczba wniosków o przyznanie świadczenia (wg stanu na koniec każdego miesiąca) sprawdzono z przedłożonym wykazem wniosków dot. świadczenia w funduszu alimentacyjnego (w ujęciu każdego miesiąca odrębnie). Różnica dotyczy miesiąca września (niezgodność o 5 szt.) i miesiąca listopada (niezgodność o 1 szt.). Dane za I, II, III i IV kwartał 2023 r. w zakresie decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego są zgodne z przedłożonymi raportami w ujęciu miesięcznym.

Dane ujęte w części E sprawozdania za IV kwartał 2023 r. zestawione zostały z wykazem rodzin, w których pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz wykazem osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (sporządzonymi na 31 grudnia 2023 r.). Dane ujęte w części E sprawozdania są zgodne przedłożonymi wykazami.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych w części C1 sprawozdania z listami wypłat i pismami do księgowości jednostki dot. potrąceń nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego potrącanych w danym miesiącu z bieżąco wypłacanych świadczeń – są one zgodne.

Jednostka terminowo sporządzała sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W sprawozdaniach za II i III kwartał 2023 r. jednostka błędnie wykazała liczbę wniosków (niezgodność dotyczy dwóch miesięcy września i listopada 2023 r. – część D. sprawozdania w. 1.1).

(akta kontroli str. 90-131, 149-274, 282)

V. Czy spełniony jest obowiązek wykonywania działań informacyjnych?

Na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych są obowiązane do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji. Podczas kontroli sprawdzano realizację priorytetu w kwestii związanych z realizacją obowiązków informacyjnych, wynikających z w/w ustawy.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Skwierzynie na tablicy ogłoszeń widnieje plakat zawierający wszystkie wytyczne według wzoru plakatu informacyjnego dotyczącego zadań finansowanych z budżetu państwa. Również na stronie internetowej ośrodka w zakładce Fundusz Alimentacyjny widnieje informacja dotycząca finansowania z budżetu państwa zadań z funduszu alimentacyjnego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienia w zakresie przekazywania informacji do organu właściwego dłużnika oraz danych zawartych w sprawozdaniu.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 9. Kontrola w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 1 lutego 2024 r. oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości wykazała uchybienia dotyczące:

- realizacji obowiązku przekazywania informacji do organu właściwego dłużnika. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik przygotowujący informacje do organu właściwego dłużnika oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru,
- danych wykazanych w sprawozdaniu w zakresie liczby wniosków. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik przygotowujący sprawozdania z realizacji funduszu alimentacyjnego oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia, zalecam:

- przekazywać szczegółową informację dla organu właściwego dłużnika,
- rzetelnie zamieszczać dane w sprawozdaniu z realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z
poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Do wiadomości:

Marek Cebula

Burmistrz Skwierzyny